

Struktureeritud võlakirjad

Üldine teave

Struktureeritud võlakiri on võlainstrument, mis tüüpiliselt koosneb ühest või mitmest võlakirjast ja ühest või mitmest tuletisinstrumentist. Tuletisinstrument muudab võlakirjaga seonduvaid investeerimisriske, et anda investorile võimalus saada kasu mõne teise, sageli mitteseotud finantsinstrumendi või vara hinnaliikumistest. Struktureeritud võlakirja väärtus sõltub mõlemast komponendist – nii võlakirjast kui tuletisinstrumentist. Mõne struktureeritud võlakirja tunnuseks on garanteeritud nimiväärtus, mis pakub põhisumma kaitset, kui võlakirja hoitakse lunastustähtpäevani, kuid võib olla ka selliseid struktureeritud võlakirju, mis pakuvad vaid osalist kapitalikaitset või ei paku seda üldse. Struktureeritud võlakirjade puhul ei tehta üldjuhul enne võlakirja lunastustähtpäeva saabumist väljamakseid. Struktureeritud võlakirjade tingimused võivad oluliselt erineda ja investor peaks kindlasti tutvuma tingimustega enne märkimist.

Liigitus

Väga madala riskitasemega on põhivaluutas¹ noteeritud struktureeritud võlakirjad, millel on täielik kapitalikaitse lõpptähtpäeval.

Madala riskitasemega on põhivaluutas noteeritud struktureeritud võlakirjad, millel on osaline kapitalikaitse lõpptähtpäeval (kahjum võib tekkida kuni 10% riskipreemia kaotamise tõttu).

Keskmise riskitasemega on põhivaluutas noteeritud struktureeritud võlakirjad, millel on osaline kapitalikaitse lõpptähtpäeval (kahjum võib tekkida kuni 25% riskipreemia kaotamise tõttu).

Kõrge riskitasemega on mistahes valuutas noteeritud struktureeritud võlakirjad, mis on kapitalikaitseta.

Keerukus: kõiki struktureeritud võlakirju käsitatakse keerukate instrumentidena.

Väärtus

Struktureeritud võlakirjade väärtus sõltub järgmisest:

Alusvara. Struktureeritud võlakirja hind sõltub eelkõige struktureeritud võlakirja alusvara hinna liikumisest. Struktureeritud võlakirju on erinevaid liike, kusjuures erinevate liikide struktureeritud võlakirjade hindu ning muid tingimusi (näiteks ennetähtaegne tagasikutsumine) mõjutab alusvara hind või liikumine hinnavaheemikus erinevatel viisidel.

Struktureeritud võlakirja alusvaraks võib olla kogum aktsiaid, üksikaktsia, aktsiaindeks, toore, valuuta, intressimäär vms. Struktureeritud võlakirja eesmärk üldjuhul on võimaldada investoril saada osa alusvara hinnatõusust, piirates samas potentsiaalset kaotust.

Emitendi krediidireiting ja tema suutlikkus investering tagastada. Investor võtab emitendiriski, st riski, et emitent ei suuda kehtestatud tingimuste kohaselt investoritega arveldada. Investor peab enne märkimist hindama emitendi krediidikvaliteeti. Kõrgeim reiting on AAA ja madalaim D (maksejõuetus). Investeeringujärguta võlakirjad (nimetatatakse ka rämpsvõlakirjadeks) on krediidireitinguga BB+ kuni D. Maailma kolm tähtsamat reitinguagentuuri kasutavad veidi erinevat krediidireitingu vormingut (nt Moody's reitinguagentuuril on kõrgeim reiting Aaa, Standard & Poor's ja Fitch reitinguagentuuridel aga AAA).

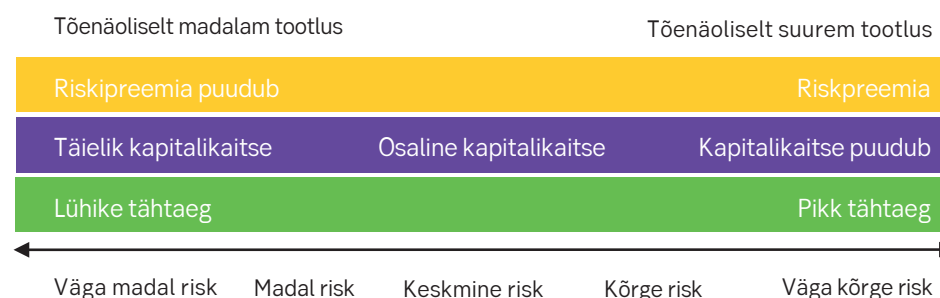
Võlakirja aluseks olev **investeeringusidee**. Investeeringusotsuseid tehakse tüüpiliselt varade tulevikuväärtuste prognooside põhjal. Need prognoosid võivad erineda lõpptulemusest ja see mõjutab struktureeritud võlakirja võimalikku tegelikku tulu.

Instrumendi keerukus, sest tegemist on nii võlainstrumenti kui tuletisinstrumentiga. See nõuab investorilt teadmisi, et mõista rahalist mõju, väljamaksete struktuuri ja arvutusi.

¹ Põhivaluutaks loetakse EUR, USD, GBP, CHF, CAD, AUD, JPY, SEK, DKK, NOK.

Struktureeritud võlakirjade iseärasused

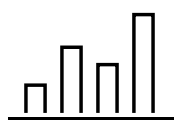
<p>Üldiselt võib struktureeritud võlakirja müüa enne selle lunastustähtpäeva hinnaga, millega seda järelturul noteeritakse ja millest on maha lahutatud kohalduvad teenustasud.</p>	<p>Struktureeritud võlakirja väärtus on seotud alusvara hinnaga, mis võib aja jooksul muutuda.</p>	<p>Struktureeritud võlakirja tulevikuväärtust on raske ette ennustada.</p>
<p>Riskipremia on hüvitamisele mittekuuluv täiendav summa, mis tuleb märkimisel tasuda ja mille eesmärk on saada kõrgemat tulu.</p>	<p>Müües kapitaligarantiiga struktureeritud võlakirja enne selle lunastustähtpäeva, ei ole garantiid, et nimiväärtus ja riskipremia täies ulatuses tagastatakse.</p>	<p>Kapitaligarantiita struktureeritud võlakirjade ostsarve on pakkuda paremat tootlust võrreldes kapitaligarantiiga struktureeritud toodetega, samas võib investor ebasoodsate turuliikumiste korral kaotada kogu investeeritud summa.</p>

Tasud:

- kauplemistasu
- hoidmistasu

Täpsem teave tasude kohta on SEB hinnakirjas, investorkaitse veebilehel või konkreetse väärtpaperi kohta käivates dokumentides.

Riskid

Tururisk on valdav kõikides investeringutes ja struktureeritud võlakirja puhul võib tururisk olla kõrge. Struktureeritud võlakirja hind järelturul sõltub tuletisinstrumenti väärtuse muutustest, intressimäära muutustest, lunastustähtpäevani järelejäänud ajast, nende konkreetsete struktureeritud väärtpaperite pakkumisest ja nõudlusest turul ja muudest teguritest.

Likviidsusrisk tähendab, et investorid võivad kanda kahju, kui nad soovivad müüa struktureeritud võlakirju võimalikult kiirelt või kui nad ei suuda neid teatud ajavahemiku jooksul müüa. Võimalus müüa struktureeritud võlakirju enne lunastustähtpäeva sõltub nende likviidsusest järelturul.

Krediidirisk - klient võib kanda kahju tema poolt omandatud finantsinstrumentide väärtuse languse tõttu, sest väärtpaperite emitendil võivad olla kehvad finantstulemused, majandusraskused või võivad esineda muud sarnased asjaolud. Emitendi kehvad majandustulemused võivad muu hulgas põhjustada vastava emitendi suutmatust täita oma väärtpaperitest tulenevaid kohustusi investorite ees.

Intressimäär võib struktureeritud võlakirja hinda muuta. **Intressirisk** on seotud tururiskiga ja seisneb selles, et klient võib kanda kahju ebasoodsatest arengutest turul, mis võivad väljen-

duda intressimäära muutustes, intressimäära volatiilsuses, erineva riskitasemega investeerimisobjektide intressimäära vahes, laenude ennetähtaegses tagasimaksmises, jms.

Maksejõuetuse risk tekib, kui emitent ei suuda teha nõutud intressimakseid või tagastada põhisummat. Emitendi makseraskuste korral võib investor jääda ilma kogu investeeritud rahast.

Reinvesteerimiskrisk esineb tagasikutsutava struktureeritud võlakirja puhul, sest emitent võib struktureeritud võlakirja ennetähtaegselt tagasi kutsuda ja investor olla sunnitud reinvesteerima saadud raha madalama tootlusega väärtpaberitesse.

Maksustamine

Investeeringutelt saadud tulu kuulub maksustamisele. Investeeringukonto võimaldab Eesti maksuresidentidel lükata investeeringult teenitud tulu maksustamine edasi. Maksustamine sõltub investori maksuresidentsusest ja õiguslikust vormist, kuid ka tulu liigist ja mitmetest muudest asjaoludest. Täpsemate juhiste saamiseks pöörduge oma maksuameti või maksunõustaja poole.